

Dôvodová správa

k Informatívnej správe - Výstavba diaľnice D1 v úseku Bidovce-Dargov-Sečovce-Michalovce-Sobrance-Vyšné Nemecké- št.hr. SR/UA

Košický samosprávny kraj dlhodobo podporuje prípravu a výstavbu diaľničného koridoru D1 v úseku Bidovce – štátna hranica Slovenskej republiky/Ukrajina ako jednej z najvýznamnejších dopravných investícií pre rozvoj východného Slovenska. Od roku 2021 Zastupiteľstvo KSK opakovane prijímalo iniciatívy smerujúce k urýchleniu prípravy projektu, pričom KSK sa aktívne zapojil aj do prípravy multimodálnej štúdie realizovateľnosti, ktorá bola dokončená v roku 2024. Následne bol projekt uznesením vlády Slovenskej republiky č. 691/2024 zaradený medzi strategické investície a v roku 2025 vstúpil do procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA).

Napriek dosiahnutému pokroku a deklarovanej podpore zo strany štátu pretrvávajú oprávnené obavy z nedostatočnej prioritizácie projektu v rámci investičných plánov rezortu dopravy. Z pohľadu Košického samosprávneho kraja súčasný stav nezodpovedá strategickému významu predmetnej investície pre hospodársky, sociálny a dopravný rozvoj regiónu a vytvára riziko ďalšieho prehlbovania zaostávania východného Slovenska v oblasti dopravnej infraštruktúry.

Dobudovanie diaľnice D1 po štátnu hranicu s Ukrajinou má zásadný význam pre zvýšenie konkurencieschopnosti Košického kraja, rozvoj logistických služieb, ochranu regionálnej cestnej siete pred nadmernou tranzitnou dopravou a zlepšenie bezpečnosti cestnej premávky. Projekt zároveň vytvára nevyhnutné podmienky pre ďalší rozvoj strategických investícií na východnom Slovensku, vrátane automobilového a logistického klastra nadväzujúceho na investíciu spoločnosti Volvo Cars vo Valalikoch.

Význam koridoru bude ďalej rásť v súvislosti s budúcou povojnovou obnovou Ukrajiny. Predmetná diaľnica predstavuje súčasť európskej dopravnej siete TEN-T a vytvára predpoklady pre bezpečné, kapacitne vyhovujúce a hospodársky efektívne prepojenie Európskej únie s Ukrajinou. Po ukončení vojnového konfliktu môže územie Košického kraja zohrávať kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní logistických a obchodných tokov smerujúcich na Ukrajinu, pričom nevyhnutným predpokladom naplnenia tohto potenciálu je existencia kapacitnej diaľničnej infraštruktúry.

Predkladaný materiál nadväzuje na doterajšie iniciatívy KSK a reaguje na aktuálny stav prípravy projektu. Jeho cieľom je vyjadriť stanovisko Zastupiteľstva KSK k potrebe urýchlenia prípravy a realizácie strategickej investície D1 Bidovce – štátna hranica SR/UA a podporiť prijatie konkrétnych opatrení zo strany vlády SR, Ministerstva dopravy SR a ďalších dotknutých subjektov tak, aby bol projekt v čo najkratšom čase posunutý do realizačnej fázy. Súčasťou návrhu je aj možnosť koordinácie ďalšieho postupu s partnermi v území v záujme rozvoja celého východného Slovenska.

V Košiciach 07. 08. 2026

Spracoval: JUDr. Boris Bilčák, Ing. Peter Kočiško